

Formanden:

Hermed er lovforslaget bortfaldet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af overenskomst af 16. oktober 1973 mellem Danmark og Sverige om spørgsmål vedrørende told og merværdiafgift i forbindelse med bygning og drift af faste forbindelser over Øresund.

(Andre selvst. forslag nr. XXXII. Fremsat 21/3 75. Taget tilbage 23/4 75. Optaget 23/4 75 af Glensgård).

Formanden:

Der stemmes først over det af hr. Risgaard Knudsen stillede forslag om, at forslaget til folketingsbeslutning afvises.

Forslaget om afvisning af forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 120 stemmer mod 28.

Formanden:

Hermed er forslaget til folketingsbeslutning bortfaldet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om brandvæsen og redningskorps, herunder civilforsvaret [af Voigt m. fl.].

(Andre selvst. forslag nr. XXXV. Fremsat 20/3 75).

Forslaget sættes til forhandling.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Fremskridtspartiets forslag til folketingsbeslutning om brandvæsen og redningskorps, herunder civilforsvaret, giver mig anledning til at fremføre nogle enkelte principielle synspunkter.

Lad mig begynde med at fremhæve, hvad der er forslagsstillernes sigte: man ønsker at opnå den størst mulige effektivitet i den hjælp, der skal ydes i tilfælde af brand eller ulykke derved, at det altid skal være det nærmeste redningskorps, der rykker ud. Hertil skal jeg bemærke, at den hjælp, som samfundet i dag yder ved brand og ulykker — man fristes til at sige: naturligtvis — også

er organiseret ud fra dette princip. Hjælp kan tilkaldes fra nærmeste redningskorps.

Til nærmere belysning af spørgsmålet vil jeg gerne nævne, at statens brandinspektion, der løbende fører tilsyn med landets brandvæsener, ved fornyelse af slukningsoverenskomster foretager en vurdering af det slukningsmæssige beredskab. I denne forbindelse rettes uhensigtsmæssige forhold, og ændringer i bebyggelsens omfang og karakter, trafikmæssige og alarmeringstekniske forhold indgår i vurderingen. Det i forslaget nævnte princip, at nærmeste brandstation skal rykke ud, er i dag gennemført i hele landet med nogle ganske enkelte undtagelser, der skyldes praktiske forhold. I situationer, hvor der er behov for tilkaldelse af yderligere assistance, er reglen ligeledes den, at der altid skal tilkaldes hjælp fra den nærmeste brandstation uanset dennes art, ligesom der er adgang til at hente assistance fra civilforsvarskorpsets udrykningspligtige afdelinger.

For ambulancetjenestens vedkommende er der ligeledes tilrettelagt en ordning, som skulle sikre den hurtigst mulige støtte ved en ulykke. Uden for Storkøbenhavn har amtskommunerne sluttet aftale med Det danske Redningskorps, og efter denne aftale ud-dirigeres ambulancerne fra den nærmeste redningsstation uden hensyntagen til, om man eventuelt måtte komme til at køre over en amtskommunegrænse og ind i et område, der organisatorisk hører under et andet af De danske Redningskorps' underselskaber. I Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuner har man egne kommunale ambulancer, som man i videst muligt omfang søger at benytte inden for kommunegrænserne, men i praksis dirigerer man imidlertid ambulancerne til en fremmed kommune, hvis der i øjeblikket ikke er ledigt materiel.

Der er således i dag på de gældende reglers grundlag organiseret en hjælp i tilfælde af brand og ulykke ud fra samme sigte som det, forslagsstillerne har, men det må yderligere fremhæves, at der løbende foregår et undersøgelsesarbejde for til stadighed at sikre den størst mulige effektivitet, og det vil navnlig sige hurtighed, i hjælpen i tilfælde af brand eller ulykke. Jeg har allerede nævnt, at der løbende foretages justering af det slukningsmæssige beredskab. Det må desuden nævnes, at et udvalg under indenrigsministeriet i

[Indenrigsministeren.]

øjeblikket arbejder på et forslag til en ændret organisation af ambulancetjenesten uden for Storkøbenhavn, og at man i dette udvalg bl. a. har opmærksomheden henvendt på at opnå en forbedret koordination og kommunikation mellem ambulancer, sygehuse og praktiserende læger. Tilsvarende problem er også til behandling i et særligt udvalg under hovedstadskommunernes samråd.

Endelig tilstræber man, at det apparat, der er opbygget inden for civilforsvarets rammer til beskyttelse af befolkningen i en krisesituation, i videst muligt omfang tilrettelægges sådan, at man også ved ulykker i fredstid vil kunne drage det fulde udbytte af civilforsvarets kapacitet.

På baggrund af, at der i de senere år er stillet stadig mere begrænsede midler til rådighed for civilforsvaret, er der som led i finansministeriets regelmæssige gennemgang af administrationens opgaver og virksomhed og i samarbejde med de gældende styrelser indledt en undersøgelse af, om den gældende struktur for det samlede civilforsvars-system er hensigtsmæssig i forhold til de midler, der efter de senere års erfaringer stilles til rådighed af de bevilgende myndigheder for denne virksomhed.

Jeg tror, at forslagsstillerne vil kunne forstå, at efter det, jeg her har sagt, så anser jeg det overhovedet ikke for hensigtsmæssigt at tage noget lovgivningsinitiativ, før de anførte undersøgelser er tilendebragt og resultatet heraf kan vurderes, og navnlig ikke da det, som forslagsstillerne sigter til, faktisk allerede eksisterer.

Henning Jensen (S):

Jeg mener, at dette forslag til folketingsbeslutning bør afvises af to grunde. For det første eksisterer den foreslåede ordning næsten i alle kommuner med mindre eller større styrke, og for det andet tror jeg, at kommunerne vil frabede sig at få alt for meget herovre fra trukket ned over hovederne, når kommunerne selv er i stand til at løse problemerne på en hensigtsmæssig måde.

Der findes en række ordninger over det ganske land, hvor et kommunalt brandvæsen og civilforsvaret arbejder intenst sammen om diverse slukningsopgaver, og der findes også eksempler på, hvor et kom-

munalt brandvæsen, civilforsvaret og Falck & Zonen arbejder sammen. Jeg synes, det er eksempler, der viser, at man har mulighed for at trække på de ressourcer, der er til rådighed, og derfor er dette forslag i og for sig ganske overflødigt.

Jeg vil gerne nævne et enkelt eksempel, nemlig fra min egen kommune, hvor man i 6 år har haft et fortræffeligt samarbejde mellem civilforsvaret og det kommunale brandvæsen. Det betyder, at man i specielle situationer også trækker på de ressourcer, Falck & Zonen har, og derfor kan man med meget stor tilfredshed konstatere, at her er ét eksempel af mange på, at dette samarbejde allerede er realiseret.

Jeg vil gerne spørge ministeren om en enkelt ting i forbindelse med behandlingen af dette forslag til folketingsbeslutning, idet det er min opfattelse, at det er væsentligt, at man i større udstrækning, end tilfældet er, trækker på de udmærkede ressourcer, som civilforsvaret har. Jeg vil gerne spørge og høre ministerens kommentar hertil: hvis man nu forestiller sig, at man flytter brandvæsenet fra justitsministeriet til indenrigsministeriet, som jo i forvejen har civilforsvaret, får man så ikke derigennem en mere smidig mulighed for at samarbejde på et lidt større plan? Det er min opfattelse, at justitsministeriet har røgtet brandvæsenet ganske fornuftigt, men jeg tror alligevel, at det ville være hensigtsmæssigt, hvis civilforsvaret og brandslukning i al almindelighed blev samlet under ét ministerium.

Jens Peter Jensen (V):

Da mit partis ordfører, hr. Lennart Larson, er forhindret i at være til stede, skal jeg ganske kort sige, at den udvikling, som forslaget tager sigte på, er jo en udvikling, som allerede er i gang, og ordføreren for forslagsstillerne har jo også fra sit lokale område den erfaring, at i Odense er brandvæsenet og civilforsvaret under fælles ledelse, og der er hos den ansvarlige ved brand eller ulykker en stående ordre til at tilkalde Falck & Zonen.

Mange steder er der i øvrigt et samarbejde med frivilligt mandskab til fredsberedskab.

Det er muligt, at man for at fremskynde arbejdet med denne koordinering skal ændre brandlovens tekst, således at den kommer

[Jens Peter Jensen.]

til at indeholde ordene: „skal tilkalde nærmeste kommunale eller private brandvæsen.“

Derudover kan loven indeholde en pligt til, at man ud over at tilkalde civilforsvarskorpsets enheder også tilkalder det lokale CF-fredskatastrofeberedskab. Det interessante vil derudover være et spørgsmål om uddannelse af CF-beredskab, samordning med kommunerne, udnyttelse af materiel og rekrutteringsgrundlag af CF-mandskab til brandvæsenet, en virkelig koordinering af opbygning af civilforsvaret og samordning af disse bestræbelser til et udvidet fredsberedskab og nytterreserve i opbygning af vor daglige katastrofesikkerhed.

Jeg synes, det rigtigste vil være, at vi afventer resultatet af de igangværende undersøgelser, som indenrigsministeren omtalte.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre kan ikke medvirke til det forslag til folketingsbeslutning, som fremskridtspartiet her har fremsat.

Vi tror ikke på, at regeringen ved lovgivning af denne art skal blande sig i de områder, som så oplagt er en kommunal opgave. Vi har så meget tillid til de folkevalgte i kommunerne, at vi tror, de fuldt ud er i stand til at vurdere en hensigtsmæssig og økonomisk forsvarlig ordning af brandvæsenet.

Vi ved jo fra en tidligere debat om det samme emne fremkaldt af det samme parti, at den daværende justitsminister, fru Nathalie Lind, kunne oplyse hr. Voigt om, at det samarbejde, han efterlyste dengang og efterlyser her, allerede foregår i mange kommuner. Vi synes derfor ikke, at der er grund til at bruge yderligere tid på denne sag.

Hagen Hagensen (KF):

I overensstemmelse med den sidste talers sidste ord skal jeg indskrænke mig til at sige, at jeg for mit partis vedkommende kan være ganske enig i, at vi ikke skal blande os i det kommunale selvstyre. Det mener vi varetages godt og ordentligt. I øvrigt kan jeg henholde mig til de bemærkninger, som indenrigsministeren har gjort.

Kristine Heltberg (SF):

Jeg kan kun give udtryk for en vis glæde,

som ikke er så sjældnen, når nogle af vores gode tanker bliver optaget af nogle andre partier. Lignende forslag, efter min mening måske mere gennemtænkte og gennemarbejdede end det, som hr. Voigt her har fremsat, er blevet fremført flere gange fra SF's side. Det forekommer mig, at det er ganske interessant at høre, hvad det udvalg, der arbejder med tingene, kommer til af resultater. Jeg tror altså, at den virkelig effektive gennemførelse af de tanker, som er udmærkede, og som ligger bag forslaget, må vente, til udvalget er færdig med arbejdet.

Poul H. Møller (KrF):

Da vor ordfører, fru Ritta Ahm, er forhindret i at være til stede, skal jeg bare ganske kort til det foreliggende forslag sige, at naturligtvis er vi enige med forslagsstillerne i, at hurtig hjælp er dobbelt hjælp, og at der ikke, når ulykken rammer, må være tale om en hindring af redningsarbejdet på grund af kompetencestridigheder eller lignende. Men det er dog vort indtryk, at det normalt heller ikke finder sted. Der er nævnt eksempler på det, og jeg har selv personlig hørt om et tilfælde, hvor civilforsvarskorpset blev tilkaldt af udenforstående, men blev hindret i at påbegynde redningsarbejdet ved en brand, før det brandvæsen, som havde kontrakt med kommunen, kom til stede. Sådant noget må naturligvis ikke forekomme.

Men jeg mener ikke, det skulle være nødvendigt ligefrem at vedtage nogen folketingsbeslutning i den anledning. Man må vel kunne undersøge de enkelte tilfælde, hvor der er noget, der har kikset. Det må ikke ske. Vi kan ikke gå med til at stemme for forslaget, men mener, at det bør undersøges nøje også i det udvalg, som der blev talt om før, så vi kan få klaret disse vanskeligheder, som eventuelt måtte være til stede.

Ordføreren for forslagsstillerne (Voigt) (FP):

Jeg havde troet, at jeg kunne gå herop og sige tak for en velvillig modtagelse, men det kan jeg jo ikke gøre i dette tilfælde. Jeg må sige, det skuffer mig umådelig meget, idet jeg mener, at det virkelig er et sagligt forslag, der ligger på bordet. Men det må vi jo lære at leve med. Det er vi jo vant til, når vi fremsætter lovforslag.

Jeg forstår i og for sig ikke, indenrigsministeren kan udtrykke sig på den måde, især

[Voigt.]

med hensyn til civilforsvaret, som indenrigsministeren jo kender udmærket.

Jeg må også sige til det ærede medlem hr. Jens Peter Jensen, som henviser til sit eget lokale område, Odense, at det er direkte ukorrekt, hvad hr. Jens Peter Jensen siger. I Odense har man netop den situation, at man har et kommunalt brandvæsen plus De Danske Redningskorps. De Danske Redningskorps' relæstation ligger ude i et meget stort industrikvarter, og som loven er i dag i denne kommune og faktisk også for hele landet, vil det sige, at udbryder der brand i en af de industrier, så skal alarmningscentralen sende det kommunale brandvæsen derud. Man kan ikke trække på den station, som ligger lige ovre på den anden side af vejen, og som ejes af De Danske Redningskorps. Det kan i hvert fald ikke være hurtigt hjælp.

Jeg fatter ikke, at man ikke er interesseret i, at en sådan ordening bliver indført, at det altid skal være den nærmeste, der rykker ud, uanset hvad man så kalder sig.

Hr. Jens Peter Jensen nævnte også, at der var en ordening i Odense med civilforsvaret, og det er da rigtigt, men det er det kommunale civilforsvar. Det, der er tænkt på, og det, der er sigtet i forslaget, er naturligvis de værnepligtige, om hvilke indenrigsministeren selv har sagt, at han mener, de kan yde en indsats især ved brandslukning.

Indenrigsministeren er sikkert også bekendt med den barokke situation, vi havde på Fyn, hvor en meget smuk kro nedbrændte, hvilket måske kunne have været undgået ved at trække på civilforsvarets kaserne i Middelfart, som kun havde 6 km til brandstedet. Man skulle absolut have et slukningskøretøj fra De Danske Redningskorps inde i Odense, som havde 30 km at køre.

Fru Aase Olesen sagde, hun havde tillid til de folkevalgte i kommunerne. Det er da rart at høre, at der er nogle, der har det. Jeg deler ikke den opfattelse, i hvert fald ikke i Odense kommune, idet man dér er meget usmidig, når man indhenter tilbud fra de forskellige redningskorps. Jeg ved, at ved kommunesammenlægningen var De Danske Redningskorps i deres tilbudsgivning væsentlig billigere end det kommunale, men man har jo et flertal i kommunalbestyrelsen, der går ind for, at det skal være sta-

ten, det må ikke være private, der skal foretage tingene.

Jeg må sige til SF's ordfører, at det da glæder mig, man har haft de samme tanker. Det har været mig ubekendt. Jeg håber da, at jeg i udvalgsarbejdet kan påvirke i hvert fald SF, således at det skulle blive muligt at omvende de andre hedninger, om jeg må have lov at kalde dem således, så vi kan få dette forslag vedtaget, hvorefter regeringen kan fremsætte et lovforslag, når vi igen mødes efter sommerferien.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Må jeg sige til hr. Voigt, at enten man er hedning eller ikke hedning, bliver man hentet af en ambulance, og brand bliver også slukket.

Hr. Henning Jensen spørger, om brandvæsenet i givet fald ikke kunne overflyttes fra justitsministeriet til indenrigsministeriet. Det er et spørgsmål, der har været fremme før. Jeg er enig i den grundbetragtning, at vi skal have den størst mulige effektivitet, og jeg skal meget gerne tage en samtale og en forhandling med justitsministeren, så kan vi komme tilbage til sagen senere. Det indgår for øvrigt også i det udvalgsarbejde, som jeg har omtalt.

Jeg har kun bemærkninger til hr. Voigt i øvrigt. Lad mig sige, at denne lille debat her skal vel ikke være en debat om De Danske Redningskorps; det er ikke formålet med en folketingsbeslutning, så det beder jeg i og for sig om at man holder ude af debatten her. Det, det drejer sig om, er en effektiv og en hurtig hjælp; det kan vi alle sammen være enige om.

Hr. Voigt siger, at han havde ventet en velvillig modtagelse. Hr. Voigt ved lige så vel som alle andre medlemmer af folketinget, at dette folketing ikke ligefrem er underforsynet med arbejdsstof. Når man til og med så får et forslag til folketingsbeslutning, der i og for sig går ud på at konstatere, at det, der er praksis i dag, det skal man altså vedtage også skal være det fremover, så må jeg nok sige, at så finder jeg ikke, at den uvenlige modtagelse er ukorrekt. Jeg synes ikke, forslaget er sagligt ud over det, at hensigten er rigtig, men ordningen eksisterer i stor udstrækning i dag.

Hr. Voigt var inde på nogle ganske specielle forhold og nævnte bl. a. civilforsvaret.

[Indenrigsministeren.]

Netop det at udnytte civilforsvaret endnu mere i fredstid er også noget, der ligger mig meget på sinde, og noget, som udvalget også skal se på. Jeg har selv aftjent min værnepligt i civilforsvaret og kender lidt til det, selv om det er år tilbage. Hr. Voigt taler om, at man kunne tilkalde civilforsvarskasernen i Middelfart. Jeg kender ikke den konkrete situation, men det kunne dog godt være, at civilforsvarskasernen ikke var parat til at rykke ud så hurtigt som et andet korps, enten det så var et kommunalt eller det var De Danske Redningskorps.

Må jeg i øvrigt sige, at de konkrete oplysninger, som hr. Voigt har om den — forstår jeg — meget dårlige ordning i Odense, vil vi da meget gerne have til indenrigsministeriet og justitsministeriet, det vil vi da meget gerne se på. Jeg tvivler på, at den er så grel, som hr. Voigt har beskrevet den.

Ordføreren for forslagsstillerne (Voigt) (FP):

Jeg må sige til indenrigsministeren, at det glæder mig i hvert fald med hensyn til det sidste, han nævnte, at han vil se på forholdene i Odense. Det spurgte jeg den tidligere justitsminister, fru Nathalie Lind, om, og der er ikke sket noget endnu.

Når jeg siger, at jeg havde håbet på en velvillig modtagelse, så var det, fordi jeg håbede, jeg kunne sige, at forslaget skulle gå direkte til anden og sidste behandling uden udvalgsbehandling, idet forslaget jo tilsigtede, at det skulle være regeringen, der skulle fremsætte lovforslaget. Jeg mener ikke, man kan sige, at vi dermed havde spildt folketingets tid. Det var netop med den begrundelse, at der ligger mange ting på bordet.

Jeg må lige rette indenrigsministeren, når han selv nævner situationen med CF-kasernen i Middelfart. Det undrer mig egentlig, at indenrigsministeren ikke er bekendt med sagen, for når han har været værnepligtig ved CF-kasernen, så får han sikkert også deres blad, Civilforsvarsbladet, og dér har jeg da læst, at de menige har udtalt, at de kunne have været fremme på stedet 20 minutter før og have lagt en slangevej ud på 600 m, inden sprøjten fra Odense i det hele taget var nået frem. Det forbavser mig egentlig, at indenrigsministeren ikke læser bladet fra sin egen organisation.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Nu er det jo begrænset, hvor mange artikler man kan læse, men hr. Voigt ved godt, at som civilforsvaret er opbygget i dag, er det en supplerende hjælp og ikke en første hjælp; det er jo det særlige katastrofemateriel, som civilforsvaret råder over, der kan sættes ind, hvor der er særlig mulighed for at hjælpe. I øvrigt sagde jeg, og det hørte hr. Voigt måske, at jeg er i høj grad interesseret i, at civilforsvaret også i fredstid udnyttes endnu mere; det er i hvert fald det, der kan være det positive af denne lille korte ordveksling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om vejledende folkeafstemninger om kommunale anliggender [af Kjørulff-Schmidt m. fl.].

(Andre selvst. forslag nr. XL. Fremsat 2/4 75).

Forslaget sættes til forhandling.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

De seneste års debat om kommunale forhold har helt tydelig afsløret en stigende interesse for indretningen af kommunestyret, og jeg finder det som minister for kommunerne meget glædeligt, at det ikke alene er i kommunalpolitikernes snævre kreds, denne interesse gør sig gældende, men også i vide kredse uden egentlig tilknytning til kommunalpolitik i snævrere forstand. Det emne, interessen især har samlet sig om, er spørgsmålet om, hvorledes man dels forbedrer kommunikationen borgere og kommunen imellem, dels tilvejebringer muligheder